

Ελληνική Δημοκρατία
**Εθνική Επιτροπή
Βιοηθικής & Τεχνοηθικής**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2024

Αθήνα, Μάρτιος 2025

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΟΗΘΙΚΗΣ
ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΒΑΜΒΑ 6, Τ.Κ. 10674, ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210-8847700, ΦΑΞ: 210-8847701
E-MAIL: SECRETARIAT@BIOETHICS.GR, URL: WWW.BIOETHICS.GR

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στο σύγχρονο αβέβαιο γεωπολιτικό περιβάλλον των παγκόσμιων ανακατατάξεων και των τεκτονικών ανατροπών, φαίνεται ότι η αναγκαιότητα για ηθική διακυβέρνηση των επιστημονικών και τεχνολογικών (ή τεχνοεπιστημονικών) εξελίξεων αποκτά κομβικό και επείγοντα χαρακτήρα.

Ειδικότερα, Βιοηθική και Τεχνοηθική έρχονται πλέον από κοινού στο προσκήνιο για να αντιμετωπίσουν δυσεπίλυτα διλήμματα και πρωτόγνωρες και περίπλοκες προκλήσεις, οι οποίες συνήθως αναφέρονται σε ένα νεοφανές πλήγμα κινδύνων που διαταράσσουν δυναμικά τη δημοκρατία και την κοινωνική συνοχή και εμπιστοσύνη. Οι κίνδυνοι αυτοί συχνά αφορούν σε αναδυόμενες ασυμμετρίες και αναδυόμενα χάσματα, είτε πρόκειται για τη σχέση μεταξύ της χρήσης πάσης φύσεως ψηφιακών εφαρμογών και της προστασίας της αυτονομίας και της ιδιωτικότητας, είτε πρόκειται για την πρόσβαση στα δεδομένα (ιδίως σε δεδομένα δημόσιων αγαθών όπως η υγεία), σε νέες μορφές γνώσης και δεξιοτήτων, και σε νέες πηγές τεχνο-οικονομικής και τεχνο-πολιτικής ισχύος.

Τα παραπάνω μάς καλούν να δράσουμε προνοητικά ως σύνολο και όχι ως μονάδες και να επεξεργαστούμε διαλογικά ένα αναθεωρημένο ηθικό κοινωνικό συμβόλαιο υπό το φως των διαπλεκόμενων παγκόσμιων διακινδυνεύσεων (κοινωνικών, τεχνολογικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών, κ.ά.) που συνιστούν την ούτως αποκαλούμενη «πολυκρίση».

Σε τέτοιου είδους συμφραζόμενα, η προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα του συστήματος συνδέονται άμεσα με τη μελλοντοεστιασμένη ικανότητα οικοδόμησης ανοιχτής συλλογικής ευφυΐας και ώριμης εξέτασης των αξιακών προτύπων της κοινωνίας μας σε σχέση με την τεχνοεπιστημονική πρόοδο, στοιχεία που εμπίπτουν στη θεσμική αποστολή της ΕΕΒΤ.

Η παρούσα έκθεση συμπεριλαμβάνει τις πολύπλευρες δραστηριότητες της ΕΕΒΤ κατά το έτος 2024.

Χαράλαμπος Τσάκωνας

Κύριος Ερευνητής, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

*Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Εθνικής Επιτροπής
Βιοηθικής & Τεχνοηθικής*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η Επιτροπή	5
1.1 Αρμοδιότητες	5
1.2 Σύμβαση	6
1.3 Στελέχωση	7
2. Πεπραγμένα	7
2.1 Γνωμοδοτικά Κείμενα	7
2.1.1 ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ με την Εθνική Επιτροπή Βιοθικής Κύπρου για την «Ηθική της Προβλεπτικής Αναλυτικής στην Υγεία»	7
2.1.2 ΔΗΛΩΣΗ «Για την προστασία των παιδιών από δυσμενείς επιπτώσεις των αλγορίθμων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης»	8
2.1.3 ΕΚΘΕΣΗ για τις «Επιτροπές Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ): Προκλήσεις και καλές πρακτικές στα έξι έτη λειτουργίας του θεσμού στην Ελλάδα»	8
2.2 Περιοδικό «Βιοθικά»	9
2.3 Επιστημονικές και Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	9
2.4 Εκπροσωπήσεις	12
2.5 Παρουσία της Επιτροπής στα ΜΜΕ	18
2.6 Συνεργασίες – Μνημόνια – Συναντήσεις με Εκπροσώπους άλλων Φορέων Ελλάδας και Εξωτερικού	20
3. Επιστημονικές και Θεσμικές Εξελίξεις	22
3.1 Επιστημονικές εξελίξεις	22
3.2 Θεσμικές Εξελίξεις	25
3.2.1 Νομικές Εξελίξεις σε Εθνικό Επίπεδο	25
3.2.2 Νομικές Εξελίξεις σε Διεθνές Επίπεδο	26
4. Προγραμματισμός	29

Η παρούσα Έκθεση καλύπτει τη δράση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής & Τεχνοηθικής (ΕΕΒΤ) για το διάστημα Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2024.

1. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής (ΕΕΒΤ) ιδρύθηκε με το ν. 4780/2021 και διαδέχθηκε την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, επεκτείνοντας σημαντικά το πεδίο ενδιαφέροντος στο οποίο δραστηριοποιούνταν η τελευταία. Η ΕΕΒΤ ασκεί αποκλειστικά συμβουλευτικές αρμοδιότητες, απευθυνόμενη, είτε με δική της πρωτοβουλία είτε εφόσον της ζητηθεί, προς οποιοδήποτε όργανο της Πολιτείας.

Αποστολή της ΕΕΒΤ είναι η ανάδειξη της στενής σύνδεσης των εφαρμογών των νέων τεχνολογιών με τις σύγχρονες κοινωνικές αξίες. Αναγκαία στοιχεία αυτής της αποστολής είναι τόσο η έγκυρη ενημέρωση των πολιτών, όσο και η κατάλληλη υποστήριξη των συναφών κρατικών πολιτικών.

Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή παρακολουθεί και επεξεργάζεται τα ηθικά, κοινωνικά και νομικά ζητήματα που προκύπτουν με εντεινόμενο ρυθμό από τη διαρκή εξέλιξη στους τομείς, ιδίως, της βιολογίας, της βιοτεχνολογίας, της ιατρικής και της γενετικής, καθώς και των νέων τεχνολογιών, όπως της τεχνητής νοημοσύνης, των προηγμένων αλγορίθμων και της ρομποτικής. Για τα ζητήματα αυτά η ΕΕΒΤ εκδίδει Γνώμες, Εκθέσεις ή Συστάσεις, ενώ συνεργάζεται επίσης με αρμόδιους φορείς στη χώρα μας και διατυπώνει προτάσεις για τη θέσπιση νομοθεσίας ή τη λήψη άλλων μέτρων πολιτικής από την πλειυρά της Πολιτείας.

Η Επιτροπή επικοινωνεί σε διεθνές επίπεδο με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανισμούς, ομόλογες επιτροπές κ.λπ., μεριμνώντας για την ενεργό συμμετοχή της χώρας μας στον προβληματισμό και στη λήψη αποφάσεων στα διεθνή fora. Εξασφαλίζει, εξάλλου, με κάθε πρόσφορο τρόπο, κατάλληλη ενημέρωση για τις εξελίξεις που αφορούν το αντικείμενό της στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Οι αρμοδιότητες αυτές, καθώς και οι άλλοι όροι λειτουργίας της Επιτροπής προβλέπονται στον ιδρυτικό νόμο της. Η οικονομική και διοικητική υποστήριξή της εξασφαλίζεται από την Προεδρία της Κυβέρνησης.

1.2 ΣΥΝΘΕΣΗ

Η Επιτροπή συγκροτείται από δώδεκα (12) επιστήμονες, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού. Η παρούσα σύνθεσή της έχει ως εξής:

Αντιπρόεδρος (και Προεδρεύων από 15 Δεκεμβρίου 2023)

Χαράλαμπος Τσέκρης, Κύριος Ερευνητής στο Ινστιτούτο Κοινωνικών Ερευνών του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών.

ΜΕΛΗ

Σέργιος Θεοδωρίδης, Ομότιμος Καθηγητής Μηχανικής Μάθησης και Επεξεργασίας Δεδομένων του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ευάγγελος Καρκαλέτσος, Διευθυντής του Ινστιτούτου Πληροφορικής και Επικοινωνιών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».

Κων/νος Καρπούζης, Επίκουρος Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού.

Ιωάννης Κομπασιάρης, Ερευνητής Α' και Αναπλ. Διευθυντής στο Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης.

Ισμήνη Κριάρη, Ομότιμη Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου του Πάντειου Πανεπιστημίου.

Χρήστος Λιονής, Ομότιμος Καθηγητής Γενικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Νικόλαος Μοσχονάς, Ομότιμος Καθηγητής Γενικής Βιολογίας-Μοριακής Γενετικής, Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών.

Ευγενία Πρεβεδούρου, Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ευάγγελος Πρωτοπαπαδάκης, Καθηγητής Εφαρμοσμένης Ηθικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Δημήτριος Σκαλτσάς, Εκτελεστικός Διευθυντής Intelligencia.

Σταυρούλα Τσινόρεμα, Καθηγήτρια Σύγχρονης Νεότερης Φιλοσοφίας και Βιοηθικής του Πανεπιστημίου Κρήτης.

1.3 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Η Επιτροπή στελεχώνεται από τρεις Επιστημονικούς Συνεργάτες και τη Γραμματεία.

Οι επιστημονικοί συνεργάτες επικουρούν την Επιτροπή με την προετοιμασία εισηγήσεων και με τη διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών που τους αναθέτει η Επιτροπή. Επίσης, οι επιστημονικοί συνεργάτες οργανώνουν το αρχείο κειμένων και επιστημονικών μελετών και εργάζονται για την έκδοση εντύπων, περιοδικών ή μη, που περιέχουν τις δραστηριότητες της Επιτροπής και άλλη ύλη σχετική με τη Βιοηθική και την Τεχνοηθική. Επιστημονικοί Συνεργάτες της Επιτροπής είναι:

- ο Δρ. Νομικής, **κ. Τάκης Βιδάλης**,
- η Δρ. Γενετικής **κ. Βασιλική Μοηλάκη** και
- ο Δρ. Νομικής, **κ. Θεόδωρος Τροκάνας**.
- Η Γραμματεία είναι αρμόδια για την προετοιμασία των συνεδριάσεων της Επιτροπής, καθώς και τη γραμματειακή υποστήριξη του Προέδρου και των μελών της. Εκτελεί διοικητικές εργασίες, ρυθμίζει την επικοινωνία με άλλες δημόσιες αρχές και φορείς καθώς και επιτροπές στην Ελλάδα και το εξωτερικό που δραστηριοποιούνται σε συναφείς τομείς. Της Γραμματείας προΐσταται η **κ. Μαριάννα Δρακοπούλου**, νομικός.

2. ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ

2.1 ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Κατά την περίοδο αυτή η ΕΕΒΤ επεξεργάστηκε και δημοσίευσε τρία γνωμοδοτικά κείμενα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, που αφορούν την ηθική της προβληπτικής αναλυτικής στην υγεία, την προστασία των παιδιών από δυσμενείς επιπτώσεις των αλγορίθμων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και τη λειτουργία των Επιτροπών Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ) στην Ελλάδα.

2.1.1 ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου για την «Ηθική της Προβληπτικής Αναλυτικής στην Υγεία»

Η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής και η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου εκπόνησαν Κοινή Γνώμη για την «Ηθική της Προβληπτικής Αναλυτικής στην Υγεία», η οποία εκδόθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2024.

Η προβληπτική αναλυτική (predictive analytics) αποτελεί προσέγγιση της Τεχνητής Νοημοσύνης που έχει ως στόχο τον υπολογισμό της πιθανότητας μελλοντικών γεγονότων ζωής (προβλέψεις), χρησιμοποιώντας δεδομένα, τόσο ιστορικά όσο και πραγματικού χρόνου, στατιστικούς αλγορίθμους και μεθόδους μηχανικής μάθησης. Η προβληπτική αναλυτική βασίζεται κατά κύριο λόγο στη σύνθεση ετερόκλητων δεδομένων, όπως δεδομένων υγείας, διαμονής, επαγγελματικής απασχόλησης και συνθηκών εργασίας, εκπαιδευτικού υποβάθρου και οικονομικού προφίλ κ.α.

Η Κοινή Γνώμη επιχειρεί να αναδείξει τα οφέλη που κομίζει η προβληπτική αναλυτική και να καταγράψει προβλήματα που μπορούν να τη μετατρέψουν σε κίνδυνο.

Το κείμενο της Κοινής Γνώμης είναι διαθέσιμο [εδώ](#).

2.1.2 ΔΗΛΩΣΗ «Για την προστασία των παιδιών από δυσμενείς επιπτώσεις των αλγορίθμων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης»

Στις 17 Δεκεμβρίου 2024 η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εξέδωσε Δήλωση «Για την προστασία των παιδιών από δυσμενείς επιπτώσεις των αλγορίθμων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».

Παρατηρώντας με ανησυχία ένα αυξανόμενο κύμα δυσμενών συνεπειών των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην ευημερία και την ασφάλεια των παιδιών, το κύριο μήνυμα της Δήλωσης είναι ότι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού πρέπει να είναι πρωταρχικό μέλημα σε έναν κόσμο που κυριαρχείται όλο και περισσότερο από την Τεχνητή Νοημοσύνη. Με αυτήν την πρωτοβουλία η ΕΕΒΤ καταθέτει συγκεκριμένες προτάσεις για την ενίσχυση της ευημερίας των παιδιών.

Μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρο το κείμενο της Δήλωσης [εδώ](#).

2.1.3 ΕΚΘΕΣΗ για τις «Επιτροπές Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ): Προκλήσεις και καλές πρακτικές στα έξι έτη λειτουργίας του θεσμού στην Ελλάδα»

Αναγνωρίζοντας τη σημασία του ηθικού και δεοντολογικού ελέγχου της έρευνας, η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής έχει αναλάβει μια σειρά πρωτοβουλιών για την ενίσχυση του θεσμού των Επιτροπών Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας στη χώρα μας. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΒΤ διοργάνωσε Διαδικτυακή Ημερίδα με τίτλο «Επιτροπές Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ): Ανταλλαγή εμπειριών στα 6 έτη λειτουργίας», στην οποία προσκλήθηκαν οι Πρόεδροι του συνόλου των ΕΗΔΕ των Πανεπιστημίων και των Ερευνητικών Κέντρων της Ελλάδας. Οι συμμετέχοντες/ουσες αντάλλαξαν απόψεις και προβληματισμούς για τις προκλήσεις που αντιμετώπισαν κατά τη λειτουργία των ΕΗΔΕ, μοιράστηκαν καλές πρακτικές που υιοθέτησαν και διατύπωσαν εποικοδομητικές προτάσεις για την εν γένει βελτίωση του έργου των ΕΗΔΕ.

Τα συμπεράσματα της Ημερίδας αυτής, οι καλές πρακτικές αλλά και τα σημεία που χρήζουν προσοχής καταγράφηκαν σε σχετική Έκθεση, με απώτερο σκοπό τη διατύπωση προτάσεων για την καλύτερη λειτουργία της ηθικής και δεοντολογικής αξιολόγησης της έρευνας στην Ελλάδα.

Μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρο το κείμενο της Έκθεσης [εδώ](#).

2.2 ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΒΙΟΗΘΙΚΑ»

Το επιστημονικό περιοδικό «Βιοηθικά» ("Bioethica") αποτελεί ηλεκτρονική έκδοση της ΕΕΒΤ, με σκοπό την ενημέρωση και την ανταλλαγή απόψεων και γνώσεων μεταξύ των επιστημόνων όλων των κλάδων με ιδιαίτερο θεωρητικό ή πρακτικό ενδιαφέρον για θέματα που αφορούν τη Βιοηθική και την Τεχνοηθική. Το περιοδικό εκδίδεται για 10 έτη από τον Φεβρουάριο 2015. Τα υποβληθέντα άρθρα δημοσιεύονται μετά από διπλή τυφλή αξιολόγηση από έγκριτους επιστήμονες.

Κατά το έτος 2024 εκδόθηκαν δύο τεύχη του περιοδικού «Βιοηθικά» (Τόμ. 10 Τεύχ. 1 και Τόμ. 10 Τεύχ. 2), με άρθρα που καλύπτουν ευρεία θεματολογία όπως: Ο ρόλος των Εθνικών Επιτροπών Ηθικής στο μεταβαλλόμενο ερευνητικό περιβάλλον, η ηθική στη μηχανική και την τεχνολογία, η τηλεψυχιατρική, το ανθρώπινο πρόσωπο, η τεχνητή νοημοσύνη στην εκπαίδευση, η τεχνητή νοημοσύνη και τα πνευματικά δικαιώματα, η παρένθετη μητρότητα και η σχέση ιατρού-ασθενούς.

2.3 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2.3.1 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ, ΑΘΗΝΑ

Στις 18 Οκτωβρίου 2024 η ΕΕΒΤ ήταν συνδιοργανώτρια και στη φετινή Παγκόσμια Ημέρα Βιοηθικής, η οποία εορτάσθηκε στο πλαίσιο Διεθνούς Ημερίδας «Κατά των Διακρίσεων και του Στιγματισμού». Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο «Αριστοτέλης» του Πάντειου Πανεπιστημίου Αθηνών, με δυνατότητα φυσικής ή διαδικτυακής παρακολούθησης. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από το Ελληνικό Κλιμάκιο International Chair in Bioethics (WMA Cooperative Center) και το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας Ε.Κ.Π.Α., με συνδιοργανωτές την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής το Ευρωπαϊκό Εργαστήριο Βιοηθικής Τεχνοηθικής και Δικαίου, το Ερευνητικό Κέντρο Βιοπολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου, το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος» και το Ερευνητικό Εργαστήριο MaGBISE (Management-Intelligence-Ethics) του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Την Επιτροπή εκπροσώπησαν με εισήγησή τους η Ομότιμη Καθηγήτρια κ. Ισμήνη Κριάρη και η Καθηγήτρια κ. Σταυρούλα Τσινόρεμα, μέλη της Επιτροπής.

2.3.2 ΗΜΕΡΙΔΑ «ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ: ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΣΤΑ 6 ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ»

Την Τρίτη 22 Οκτωβρίου 2024 η ΕΕΒΤ διοργάνωσε Διαδικτυακή Ημερίδα με τίτλο «Επιτροπές Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ): Ανταλλαγή εμπειριών στα 6 έτη λειτουργίας», στην οποία προσκλήθηκαν οι Πρόεδροι όλων των ΕΗΔΕ των πανεπιστημίων και των ερευνητικών κέντρων της χώρας. Οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν απόψεις και προβληματισμούς για τις προκλήσεις που αντιμετώπισαν κατά τη λειτουργία των Επιτροπών, μοιράστηκαν καλές πρακτικές που υιοθέτησαν και διατύπωσαν εποικοδομητικές προτάσεις για την εν γένει βελτίωση του έργου των Επιτροπών.

2.3.3 ΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ – ΒΙΟΗΘΙΚΗ: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ». ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Στις 22 Νοεμβρίου 2024 η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής συνδιοργάνωσε από κοινού με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου Ημερίδα με θέμα: «Τεχνητή Νοημοσύνη – Βιοηθικοί Προβληματισμοί και Διλήμματα» στη Λευκωσία. Η επιστημονική Ημερίδα εντάσσεται σε μία σειρά συνεργειών των δύο εθνικών Επιτροπών, οι οποίες απορρέουν από το ήδη υπογεγραμμένο Μνημόνιο Συνεργασίας.

Την Επιτροπή εκπροσώπησαν με ομιλίες τους τα μέλη της: κ. Ισμήνη Κριάρη, Ομότιμη Καθηγήτρια, κ. Σταυρούλα Τσινόρεμα, Καθηγήτρια, κ. Ευάγγελος Καρκαλέτσος, Διευθυντής Ινστιτούτου στο ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».

2.3.4 ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΗΘΙΚΗΣ (NECS) ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΘΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ (EGE). ΑΘΗΝΑ

Στις 12-13 Δεκεμβρίου 2024 η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής συνδιοργάνωσε με τον Τομέα Ηθικής και Ακεραιότητας της Έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας και Καινοτομίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ethics Sector, DG RTD, European Commission) διήμερη Διάσκεψη των Προέδρων των Εθνικών Επιτροπών/Συμβουλίων Ηθικής (National Ethics Committees/Councils, NECs) και της Ευρωπαϊκής Ομάδας για την Ηθική στην Επιστήμη και τις Νέες Τεχνολογίες (European Group on Ethics in Science and New Technologies, EGE), στο Αμφιθέατρο Ι. Δρακόπουλος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στη Διάσκεψη προσκλήθηκαν οι Πρόεδροι των Εθνικών Επιτροπών Ηθικής των 27 Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ομάδας για την Ηθική στην Επιστήμη και τις Νέες Τεχνολογίες.

Αντικείμενο της διήμερης Διάσκεψης των Προέδρων ήταν ο ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν οι Εθνικές Επιτροπές Ηθικής στη διαμόρφωση πολιτικής, και η ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών για την αύξηση του αντικτύπου του έργου τους στην πολιτική.

2.3.5 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ, ΑΘΗΝΑ

Στις 25 Νοεμβρίου 2024 ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής κ. Χαράλαμπος Τσέκερης, ο κ. Ευάγγελος Καρκαλέτσος, μέλος της Επιτροπής καθώς και τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής, παρουσίασαν το σχέδιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Τεχνητή Νοημοσύνη στον Πρωθυπουργό.

2.3.6 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Μετά από πρόσκληση/αίτημα εκπαιδευτικών του 1ου ΓΕΛ Κορωπίου για ενημέρωση ομάδας μαθητών για θέματα βιοηθικής πραγματοποιήθηκε επίσκεψη των υπεύθυνων καθηγητών και της μαθητικής ομάδας στις έδρα της Επιτροπής στις 18 Απριλίου 2024. Την εκπαιδευτική συνάντηση συντόνισε ο επιστημονικός συνεργάτης Δρ. Θεόδωρος Τροκάνας.

2.3.7 ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης φοιτητών και νέων επιστημόνων στην Επιτροπή υλοποιήθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία και το 2024. Στο πλαίσιό του απασχολούνται τρεις ασκούμενοι στα γραφεία της Επιτροπής και περισσότεροι εξ αποστάσεως (από περιοχές εκτός Αθηνών) επί ένα τρίμηνο. Πολλοί από αυτούς συνεχίζουν μεταπτυχιακές σπουδές στη βιοηθική στη χώρα μας ή στο εξωτερικό.

Στο πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης συμμετείχαν εξ αποστάσεως και φοιτητές Νομικής με τη συνεργασία της European Legal Students Association (ELSA) από τη Γερμανία, την Ολλανδία, την Ιρλανδία, την Τσεχία, την Ισπανία, την Τουρκία, το Βέλγιο, τη Φινλανδία και την Ελβετία.

2.4 ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΕΙΣ

21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024

AI SUMMIT, Αθήνα

Στις 21 Φεβρουαρίου 2024 διοργανώθηκε το AI SUMMIT υπό την αιγίδα του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), της HOMO DIGITALS και του Rhythmis στην Αθήνα. Την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων, κ. Χαράλαμπος Τσέκερης. Η παρουσίαση του είχε τίτλο: «Το νομικό, ηθικό και δεοντολογικό πλαίσιο στη Τεχνητή Νοημοσύνη».

23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024

From AI to Z Conference: Το μέλλον είναι εδώ του Ομίλου ANTENNA, Αθήνα

Στις 23 Φεβρουαρίου 2024 διοργανώθηκε από τον Όμιλο ANTENNA το Συνέδριο με θέμα «AI to Z: Το μέλλον είναι εδώ!» στην Αθήνα. Την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης.

2 ΜΑΡΤΙΟΥ 2024

2nd GenAI Summit SE Europe από το Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα

Από τις 29 Φεβρουαρίου έως τις 2 Μαρτίου διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Ευγενίδου το 2^ο GenAI Summit SE Europe στην Αθήνα. Την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης, συμμετέχοντας σε πάνελ με τίτλο: «A GenAI Adoption Framework. Preparing the nation for the next 10 years».

3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

Διεθνές Συνέδριο «Mapping the new world of work», Αθήνα

Στις 3 Απριλίου 2024 διοργανώθηκε διεθνές συνέδριο με θέμα: "Mapping the world of work" στο Συνεδριακό Κέντρο Εθνικής Ασφαλιστικής. Την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης, παρουσιάζοντας το θέμα: «Gig work futures and the dynamics of digital globalization».

5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

Συνέδριο «Βιοηθική & Ιατρικό Δίκαιο» από την ELSA (European Law Students' Association) Κομοτηνής, Κομοτηνή

Στις 5 Απριλίου 2024 διοργανώθηκε από την ELSA Κομοτηνής Συνέδριο με τίτλο: «Βιοηθική & Ιατρικό Δίκαιο» στην Κομοτηνή. Την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Επιστημονικός Συνεργάτης Δρ. Θεόδωρος Τροκάνας. Η ομιλία του είχε θέμα «Η αλληλεπίδραση βιοηθικής και τεχνοηθικής».

10-13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

Οικονομικό Φόρουμ Δελφών IX, Δελφοί

Το Οικονομικό Φόρουμ Δελφών IX διοργανώθηκε στους Δελφούς υπό την αιγίδα της Α.Ε. Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κατερίνας Σακελλαροπούλου. Την Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης, συμμετέχοντας στην ενότητα «Από τη Ψηφιακή Επιτροπή στη Ψηφιακή Ευτυχία» με εισήγηση με θέμα: «Exploring the AI impact on human behavior».

1-17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

14th Global Summit of NEC, Γαληνοτάτη Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου

Το 14^ο Παγκόσμιο Συνέδριο των NEC (National Ethics Committees) διοργανώθηκε από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής της Γαληνοτάτης Δημοκρατίας του Αγίου Μαρίνου και πραγματοποιήθηκε 1-17 Απριλίου 2024. Την Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε η Επιστημονική Συνεργάτιδα Δρ. Βασιλική Μολλιάκη. Η εισήγηση της με θέμα: «A call for action in the ethics review process to address the changing research environment» εντάχθηκε στην ενότητα: «Issues & Challenges in Research Ethics».

22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

Διεθνής Επιστημονική Ημερίδα για το Έγκλημα και την Τεχνητή Νοημοσύνη, Αθήνα

Στις 22 Απριλίου 2024 πραγματοποιήθηκε η Διεθνής Επιστημονική Ημερίδα, με θέμα: «Έγκλημα και Τεχνητή Νοημοσύνη», που συνδιοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, το Κέντρο Μελέτης του Εγκλήματος και το The City University of New York. Την Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης με εισήγηση με τίτλο: «Μορφές βίας στο Διαδίκτυο: Οι προκλήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης».

16-17 ΜΑΪΟΥ 2024

330 NEC Forum, Βρυξέλλες

Το 33ο NEC (National Ethics Councils) Forum διοργανώθηκε από της Επιτροπή Βιοηθικής του Βελγίου και πραγματοποιήθηκε στις 16-17 Μαΐου στις Βρυξέλλες. Την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε η κ. Ισμήνη Κριάρη, Ομότιμη Καθηγήτρια και μέλος της Επιτροπής, συμμετέχοντας διαδικτυακά στην ενότητα με τίτλο: «How to foster justice in a global world».

17 ΜΑΪΟΥ 2024

Διεπιστημονικό Συνέδριο «InfoRights 2024», Κέρκυρα

Στις 17 Μαΐου 2024 διοργανώθηκε Διεπιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα την Εποχή της Πληροφορίας: Σημεία αναφοράς ιστορίας, δικαίου, δεοντολογίας και πολιτισμού» από την Αναγνωστική Εταιρεία Κέρκυρας. Την Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Επιστημονικός Συνεργάτης Δρ. Θεόδωρος Τροκάνας με εισήγηση στην ενότητα: «Τεχνητή Νοημοσύνη και Ανθρώπινα Δικαιώματα». Η παρουσίαση του είχε θέμα: «Εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης στην Υγεία στην Ελλάδα: Η Γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής».

3-4 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

Symposium «In Vitro Gametogenesis (IVG) Ethics and Policy, Ολλανδία

Στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «The Future of Human Reproduction» πραγματοποιήθηκε Διεθνές Συμπόσιο με θέμα: «In Vitro Gametogenesis (IVG) Ethics and Policy», το οποίο διοργανώθηκε από τα Πανεπιστήμια Lancaster & Sheffield στις 3-4 Ιουνίου στο Leiden (Ολλανδία). Την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Επιστημονικός Συνεργάτης Δρ. Θεόδωρος Τροκάνας, συμμετέχοντας στο πάνελ: «Community Perspective's Panel».

18 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

Διεθνής Επιστημονική Ημερίδα «Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τεχνητή Νοημοσύνη», Αθήνα

Η 1^η Ημερίδα για την Τεχνητή Νοημοσύνη με τίτλο: «Ανθρωπιστικές Επιστήμες & Τεχνητή Νοημοσύνη. Πυλώνες Προσφοράς: Ιατρική, Περιβάλλον, Εκπαίδευση, Κοινωνία» διοργανώθηκε από το Lions Club στις 18 Ιουνίου στο Αμφιθέατρο του Ιδρύματος Θεοχαράκη. Την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης με εισήγηση με τίτλο «Εισαγωγή στην Ηθική της Τεχνητής Νοημοσύνης» στην ενότητα: «Κοινωνία, Βιοηθική & Κυβερνοασφάλεια».

**26 ΙΟΥΝΙΟΥ &
26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2024**

Ad Hoc Ομάδα Εμπειρογνομόνων της UNESCO για την Ηθική της Νευροτεχνολογίας (1η και 2η Συνάντηση)

Κατόπιν απόφασης της Ολομέλειας της Επιτροπής ορίστηκαν εκπρόσωποι οι κ. Ισμήνη Κριάρη, Ομότιμη καθηγήτρια και Σταυρούλα Τσινόρεμα, Καθηγήτρια, μέλη της Επιτροπής για να συμμετέχουν στις διαδικτυακές εργασίες της Ad hoc Ομάδας Εμπειρογνομόνων της Unesco, με σκοπό την εκπόνηση Σύστασης για την Ηθική της Νευροτεχνολογίας.

27 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

5ο Διεθνές Συνέδριο «Ο Κόσμος σε Μετάβαση», Αθήνα

Το 5^ο Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Ο Κόσμος σε Μετάβαση» διοργανώθηκε από το Οικονομικό Επιμελητήριο Αθηνών στο ΚΠΙΣΝ (Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος) στις 27 Ιουνίου 2024. Την Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης με φυσική συμμετοχή του στο πάνελ: «Τεχνητή Νοημοσύνη & Οικονομία».

8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

Διεθνές Συνέδριο: «Education and AI Ethics», Harvard University, Cambridge, ΗΠΑ

Την Τρίτη 8 Οκτωβρίου ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της ΕΕΒΤ, κ. Χαράλαμπος Τσέκερης, ήταν Keynote Speaker στο Πανεπιστήμιο Harvard σε σεμινάριο με τίτλο «Ηθική της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Εκπαίδευση». Το σεμινάριο συνδιοργανώθηκε από το Κέντρο Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Harvard, την Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού (Προεδρία της Ελληνικής Κυβέρνησης) και το Pedagogies for Life Seminar του Κέντρου Mahindra για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες του Harvard, με θέμα την Ηθική της Τεχνητής Νοημοσύνης, στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Εβδομάδας του Harvard.

9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

Διεθνές Συνέδριο: «Greece and AI», Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στη Βοστώνη, Βοστώνη, ΗΠΑ

Την Τετάρτη 9 Οκτωβρίου 2024, ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων τη Επιτροπής κ. Χαράλαμπος Τσέκερης ήταν κεντρικός ομιλητής στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στη Βοστώνη, όπου απευθύνθηκε στην ελληνοαμερικανική κοινότητα, παρουσιάζοντας τις τελευταίες εξελίξεις γύρω από το θέμα «Ελλάδα και Τεχνητή Νοημοσύνη». Την εκδήλωση αυτή χαιρέτισαν ο Γενικός Πρόξενος, κ. Συμεών Τέγος, ο Ειδικός Γραμματέας Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού, κ. Γιάννης Μαστρογεωργίου και ο Διευθυντής του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών του Harvard, καθηγητής κ. Mark Schiefsky.

12-18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

Σεμινάριο Εκπαίδευσης «Ηθική και Δεοντολογία της Έρευνας», Επιτροπή Ερευνών ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

Η Επιτροπή Ερευνών του ΑΠΘ διοργάνωσε τον Οκτώβριο του 2024 σεμινάριο διάρκειας 24 ωρών με θέμα «Ερευνητική Ηθική & Δεοντολογία» για τα μέλη ΔΕΠ και τους ερευνητές/τριες του ΑΠΘ. Στο σεμινάριο συμμετείχαν με εισήγησή τους ο κ. Κώστας Καρπούζης, Επίκουρος Καθηγητής, μέλος της Επιτροπής και ο Δρ. Θεόδωρος Τροκάνας, Επιστημονικός Συνεργάτης της Επιτροπής.

16-19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

Ημερίδα «Μισός Αιώνας Δημοκρατίας: Συνέχειες, Κρίσεις, Προκλήσεις», συνδιοργάνωση Πάντειο Πανεπιστήμιο & ΕΚΚΕ, Αθήνα

Η Ημερίδα για τη Μεταπολίτευση με τίτλο: «Το Μεγάλο Συνέδριο για τη Μεταπολίτευση. Μισός Αιώνας Δημοκρατίας: Συνέχειες, Κρίσεις, Προκλήσεις» συνδιοργανώθηκε από το Πάντειο Πανεπιστήμιο και το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών στις 16-19 Οκτωβρίου στα Αμφιθέατρα Σάκη Καράγεωργα 2 & Αμφιθέατρο 2. Την Επιτροπή εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης με μία κοινή εισήγηση με τον κ. Ιωάννη Μαστρογεωργίου. Το θέμα της παρουσίασής τους ήταν «Τα ενδεχόμενα μέλλοντα της Ελληνικής Δημοκρατίας από τη σκοπιά της στρατηγικής προόρασης».

19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Διαδικτυακή διάλεξη Ιατρική Σχολή – Πανεπιστήμιο Κρήτης

Στο πλαίσιο των Ομιλιών - Εκδηλώσεων που διοργανώνεται υπό την αιγίδα της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, έλαβε χώρα η διαδικτυακή διάλεξη του κ. Νικόλαου Μοσχονά, Ομότιμου Καθηγητή, μέλους της Επιτροπής, με θέμα: «Βιοηθικά ζητήματα στη μεταγονιδιαματική εποχή: η συμβολή της τεχνητής νοημοσύνης και της συνθετικής βιολογίας».

27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Ημερίδα «AI Innovation in Legal-Tech», Ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία, Αθήνα

Στην Ημερίδα «AI Innovation in Legal-Tech», που διοργάνωσε η Microsoft στις 27 Νοεμβρίου 2024, την Επιτροπή εκπροσώπησε, ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης, ο οποίος συμμετείχε στο εισαγωγικό πάνελ για την Τεχνητή Νοημοσύνη στην Ελλάδα, με συνομιλητές την Λίλιαν Μήτρου (καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου) και την Βιργινία Κόκιου (Νομική Σύμβουλος Ειδικού Γραμματέα Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού), υπό το συντονισμό του Τηλέμαχου Μωραΐτη, Επικεφαλής Κυβερνητικών Σχέσεων της Microsoft για χώρες της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ανατολικής Ευρώπης.

27-29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Policy debate, Μαρόκο

Στο πλαίσιο του African-European Symposium on Responsible AI Governance που διοργανώθηκε από το Mohammed Premier University, το Oriental Region, Afriq'AI Institute, το Anna Lindh Foundation, το EuroPIA, και το Maison de l'AI, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και υπό την αιγίδα της UNESCO, η Επιστημονική Συνεργασία της Επιτροπής Δρ. Βασιλική Μοηλάκη συμμετείχε σε Στρογγυλή Τράπεζα στο πλαίσιο του άτυπου διαλόγου «First Mediterranean ethics bodies' informal dialogue» με θέμα «Enhancing Diversity, Equity and Inclusion in AI for a Sustainable Euro-Mediterranean Ecosystem» ο οποίος διοργανώθηκε από το Anna Lindh Foundation (ALF), με στόχο την προώθηση των σχέσεων μεταξύ των Εθνικών Επιτροπών και την κατανόηση των διαφορετικών ηθικών προοπτικών και προτεραιοτήτων στην περιοχή της Μεσογείου, σε σχέση και με τις αναδυόμενες τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη.

2-3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Διεθνές Συνέδριο, "A fast changing world - What's Next?", Αθήνα

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης ήταν προσκεκλημένος ομιλητής στο διεθνές συνέδριο Greek Economic Summit, με θέμα: «A fast-changing world: What's Next?», το οποίο έλαβε χώρα στις 2 και 3 Δεκεμβρίου 2024 στο ξενοδοχείο Athenaeum InterContinental Hotel και διοργανώθηκε από το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, σε συνεργασία με το Atlantic Council και το USA Chamber of Commerce.

Ο κ. Χ. Τσέκερης συμμετείχε στο πάνελ με τίτλο «AI's Social Ripple: Changing the Way We Think, Live, and Connect», με συνομιλήτριες την κ. Ευγενία Μπόζου, επικεφαλής Κυβερνητικών Υποθέσεων και Δημόσιας Πολιτικής της Google Ελλάδας, Κύπρου, Μάλτας, και την κ. Βιργινία Κόκιου, Νομική Σύμβουλο του Ειδικού Γραμματέα Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού.

4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Ημερίδα "AI Revolution - Transforming the Future of Business and Employment", BCA College (BCA), Αθήνα

Στην Ημερίδα «AI Revolution - Transforming the Future of Business and Employment» την Τετάρτη 4 Δεκεμβρίου 2024 υπό τη διοργάνωση του BCA College, την Επιτροπή εκπροσώπησε, ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης, ο οποίος συμμετείχε στο πάνελ ως Acting Chair με συνομιλητές την κ. Γιάννα Ανδρονουπούλου, General Manager της Microsoft Country - Ελλάδα, Κύπρος, Μάλτα και τον κ. Λάζαρο Ποθυμενάκο, Partner, EMEA AI Leader at EY.

11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Workshop της Google για την Τεχνητή Νοημοσύνη "AI Connect", Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Στο workshop της Google για την Τεχνητή Νοημοσύνη που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του συνεδρίου της «AI Connect» ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης παρουσίασε από κοινού με την Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού και την Συμβουλευτική Επιτροπή για την Συμβουλευτική Επιτροπή Υψηλού Επιπέδου για την AI την Εθνική Στρατηγική Τεχνητής Νοημοσύνης της χώρας μας. Η Ελλάδα φιλοδοξεί να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στο νέο κόσμο της Τεχνητής Νοημοσύνης, τόσο στο πεδίο της βελτίωσης των δημοσίων πολιτικών, ώστε να γίνει καλύτερη η ζωή των πολιτών, όσο και στην περαιτέρω εξειδίκευση του ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου, AI Act, για τον περιορισμό των νέων κινδύνων και την επιτάχυνση της καινοτομίας.

16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Ενημερωτική εκδήλωση “Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας στην έρευνα”, Θεσσαλονίκη

Στην εκδήλωση που διοργανώθηκε από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του ΑΠΘ, την Επιτροπή εκπροσώπησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης με θέμα εισήγησης: «Ζητήματα ηθικής της Τεχνητής Νοημοσύνης».

22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Συνέδριο της Πανελλήνιας Ένωσης Βιοεπιστημόνων, Αθήνα

Στις 22 Δεκεμβρίου 2024 η Επιστημονική Συνεργάτιδα Δρ. Βασιλική Μολλιάκη εκπροσώπησε την Επιτροπή στο Συνέδριο της Πανελλήνιας Ένωσης Βιοεπιστημόνων, με εισήγηση με τίτλο «Εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης στη βιοϊατρική και ηθικές προκλήσεις».

30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Εκδήλωση στο Ωδείο Αθηνών, Αθήνα

Στην εκδήλωση με θέμα «Ο εθισμός των ανηλίκων στα social media», η οποία διοργανώθηκε στο Ωδείο Αθηνών παρουσία του Πρωθυπουργού, ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής κ. Χαράλαμπος Τσέκερης συντόνισε το πάνελ των προσκεκλημένων από το χώρο της εκπαίδευσης και της επιστημονικής κοινότητας (ψυχολόγοι).

2.5 ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΑ ΜΜΕ

27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024

Δημοσίευση συνέντευξης στην εφημερίδα “ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ”, Αθήνα

Στη συνέντευξη που παραχώρησε η Δρ. Β. Μολλιάκη, Επιστημονική Συνεργάτιδα της Επιτροπής αναφέρθηκε σε ζητήματα που αφορούν στα πειραματόζωα. Διαβάστε τη συνέντευξη εδώ.

2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Συνέντευξη στο ραδιόφωνο ΣΚΑΪ 100,3

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης παραχώρησε συνέντευξη στον δημοσιογράφο κ. Πέτρο Κιρκίλη στη ραδιοφωνική εκπομπή «Στον αέρα», με θέμα «Υπαρξιακές προκλήσεις και οι ηθικοκοινωνικές προεκτάσεις της εξέλιξης της ΤΝ».

9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Συνέντευξη στην εφημερίδα “ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ” για την ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ με την Εθνική Επιτροπή της Κύπρου

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης ανοίγει στην «Κ» το φάκελο της Υγείας: Η «άγρια Δύση» των ψηφιακών εφαρμογών, εξηγώντας ποιες είναι οι προκλήσεις και τα ηθικά διλήμματα της προβλεπτικής αναλυτικής στην Υγεία, όπως αυτή διαμορφώνεται με τη ραγδαία ανάπτυξη της ΑΙ.

19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Συνέντευξη στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης παραχώρησε συνέντευξη στον δημοσιογράφο Γιώργο Ευθυμίου, στην εφημερίδα «Καθημερινή» για τα «Ηθικά όρια της αλγοριθμικής διακυβέρνησης».

24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Άρθρο στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ»

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης συμμετείχε με άρθρο του: «Η ανάγκη αλγοριθμικού γραμματισμού» στο αφιέρωμα των Νέων Εποχών της εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ», «Ο Όργουελ στην εποχή των ψηφιακών μέσων».

27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Παρουσίαση στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» του ελληνικού εγχειρίδιου για την Τεχνητή Νοημοσύνη

Στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» παρουσίασαν το ελληνικό εγχειρίδιο για την Τεχνητή Νοημοσύνη η κ. Βάσω Κιντή, ο κ. Γιάννης Μαστρογεωργίου μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Υψηλού Επιπέδου για την Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ), και ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής κ. Χαράλαμπος Τσέκερης.

5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Συλλογικό άρθρο στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» για την Ευθανασία

Τα μέλη την Επιτροπής, η Ομότιμη Καθηγήτρια κ. Ισμήνη Κριάρη, καθώς και ο Καθηγητής κ. Ευάγγελος Πρωτοπαπαδάκης συμμετείχαν σε άρθρο με θέμα: «Εθελόντική ευθανασία, βιοηθική και φιλοσοφία», με αφορμή την πρόσφατη απόφαση της Βρετανικής Βουλής για την υποβοηθούμενη θανάτωση.

9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Συνέντευξη στην τηλεόραση της Ναυτεμπορικής

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης παραχώρησε συνέντευξη στο δημοσιογράφο κ. Τάκη Σπηλιόπουλο και αναφέρθηκε εκτενώς στο ελληνικό εγχειρίδιο για την Τεχνητή Νοημοσύνη.

17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Δήλωση στην τηλεόραση του ΣΚΑΪ

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης έκανε δήλωση στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του ΣΚΑΪ σχετικά με την Εθνική Στρατηγική Προστασίας Ανηλίκων από τον Εθισμό στο Διαδίκτυο, που ανακοινώθηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση.

17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Συνέντευξη στην (free press) εφημερίδα «Athens Voice»

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων τη Επιτροπής κ. Χαράλαμπος Τσέκερης σε συνέντευξη που παραχώρησε στην εφημερίδα «Athens Voice» αναφέρθηκε στην πιθανή απαγόρευση χρήσης των social media από τους ανηλίκους, εξηγώντας ότι μοιλονότι ο ίδιος είναι «κατά των απαγορεύσεων», υπάρχει ανάγκη καλλιέργειας κριτικής σκέψης στους νέους, τους οποίους χαρακτήρισε ως «ψηφιακούς ιθαγενείς».

26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Συμμετοχή σε τηλεοπτική εκπομπή της EPT

Ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης συμμετείχε σε τηλεοπτική εκπομπή της EPT με θέμα την «Ανασκόπηση του 2024», αναφερόμενος σε θέματα που άπτονται της βιοηθικής και της τεχνοηθικής.

30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Συνέντευξη στην EPT

Συνέντευξη παραχώρησε ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης στο δημοσιογράφο Κ. Παπαχρημύτσο για την καθημερινή εκπομπή της EPT «Συνδέσεις» με θέμα «Ο εθισμός των ανηλίκων στα social media».

2.6 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ – ΜΝΗΜΟΝΙΑ – ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου, Αθήνα

Στις 26 Ιανουαρίου 2024 υπογράφηκε μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Αντιπροέδρου και Προεδρεύοντα της ΕΕΒΤ κ. Χαράλαμπου Τσέκερη και του Πρόεδρου της ΕΕΒΚ, Καθηγητή κ. Κωνσταντίνου Φελλιά στην έδρα της Επιτροπής στην Αθήνα. Κατά τη διάρκεια μίας πολύ γόνιμης συζήτησης εξετάστηκαν οι προοπτικές κοινών δράσεων, οι οποίες και θα δημοσιοποιούνται σταδιακά.

1 ΜΑΡΤΙΟΥ 2024

Επίσημη παρουσίαση της Γνώμης για τις Εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Υγεία στην Ελλάδα

Την 1^η Μαρτίου 2024 η Επιτροπή παρουσίασε επίσημα σε ευρύτερο κοινό τη Γνώμη της για τις Εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης στο χώρο της Υγείας στην Ελλάδα, στην έδρα του EPLO (European Public Law Organization) στην Πλάκα. Στην εκδήλωση απηύθυναν χαιρετισμό εκπρόσωποι της κυβέρνησης από το Υπουργείο Υγείας, ενώ ο κ. Θεόδωρος Τροκάνας, Επιστημονικός Συνεργάτης της ΕΕΒΤ, παρουσίασε τη φιλοσοφία και τα κυριότερα σημεία της Γνώμης.

23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

Συνάντηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής & Τεχνοηθικής με Αντιπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Αθήνα

Στις 23 Απριλίου 2024 ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής, κ. Χαράλαμπος Τσέκερης υποδέχθηκε τον υψηλόβαθμο αξιωματούχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τον κ. Θωμά Σκορδά (Head of the FET Flagships Unit Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών (CNECT)), κατά σύσταση της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην έδρα της Επιτροπής. Στο επίκεντρο της συζήτησης τέθηκαν οι ευρωπαϊκές, θεσμικές και νομοθετικές εξελίξεις γύρω από την Τεχνητή Νοημοσύνη.

10 ΜΑΪΟΥ 2024

Συνάντηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής & Τεχνοηθικής με τον Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής της Κύπρου, Αθήνα

Στις 10 Μαΐου 2024 ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής κ. Χαράλαμπος Τσέκερης και τα μέλη της Επιτροπής υποδέχθηκαν τον Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής της Κύπρου τον κ. Κωνσταντίνου Φελλιά στην έδρα της Επιτροπής. Σκοπός της συνάντησης ήταν η προετοιμασία μίας Κοινής Δήλωσης με θέμα: «Η ηθική των τεχνολογικών προβλέψεων για γεγονότα της ζωής». Παράλληλα, διερευνήθηκε η προοπτική συνδιοργάνωσης ενός Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα: «AI, Ethics and Society».

5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

Παράδοση Ετήσιας Έκθεσης Πεπραγμένων της Επιτροπής στην Α.Ε. Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Την Τετάρτη 5 Ιουνίου 2024 η Α.Ε. Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κατερίνα Σακελλαροπούλου υποδέχθηκε τον Αντιπρόεδρο και Προεδρεύοντα της Επιτροπής, κ. Χαράλαμπο Τσέκερη, ο οποίος της παρέδωσε την Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής για το έτος 2023 και την ενημέρωσε για τις τρέχουσες δράσεις της Επιτροπής.

5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

Επίσκεψη εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Την Τετάρτη 5 Ιουνίου 2024 ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων κ. Χαράλαμπος Τσέκερης και μέλη της Επιτροπής υποδέχθηκαν στην έδρα της τον Δρ. Ισίδωρο Καρατζά, Head of the Ethics and Research Integrity Sector DG RTD της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Δρ. Καρατζάς ενημέρωσε την Επιτροπή για ζητήματα πολιτικής στην δεοντολογία και την ακεραιότητα της έρευνας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ ο Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της ΕΕΒΤ, κ. Χαράλαμπος Τσέκερης, ανέπτυξε τις μέχρι τώρα αλλή και τις μελλοντικές δράσεις της Επιτροπής για τον συντονισμό των Επιτροπών Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ) των Πανεπιστημίων και των Ερευνητικών Ιδρυμάτων.

26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Εθιμοτυπική Επίσκεψη της Πρέσβευς της Αυστραλίας στην έδρα της Επιτροπής, Αθήνα

Η ΕΕΒΤ είχε τη χαρά να υποδεχτεί την Πρέσβη της Αυστραλίας στην Ελλάδα, κ. Alison Duncan. Ο κ. Χαράλαμπος Τσέκερης, Αντιπρόεδρος και Προεδρεύων της Επιτροπής, η κ. Ισμήνη Κρίαρη, Ομότιμη Καθηγήτρια και μέλος της Επιτροπής, οι Επιστημονικοί Συνεργάτες της Επιτροπής, κ. Τ. Βιδάλης, κ. Β. Μολιάκη, κ. Θ. Τροκάνας, και η Προϊσταμένη Γραμματείας, κ. Μ. Δρακοπούλου, ενημέρωσαν την Πρέσβη για την αποστολή και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής και συζήτησαν τις προοπτικές συνεργασιών με ομόλογους θεσμούς της Αυστραλίας.

3. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

3.1 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Η ενότητα αυτή θέτει το ευρύτερο πλαίσιο των διεθνών επιστημονικών και νομικών εξελίξεων, μέσα στο οποίο η Επιτροπή καλείται να γνωμοδοτήσει για καίρια θέματα.

3.1.1 Η ΛΕΝΑΚΑΠΑΒΙΡΗ ΩΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΟ HIV

Τα αντιιικά φάρμακα κατά του ιού ανθρώπινου ανοσοανεπάρκειας (HIV) έχουν σώσει αμέτρητες ζωές. Παράλληλα, τα χάπια Προφύλαξη Πριν από την Έκθεση (Pre-Exposure Prophylaxis, PrEP) είναι ένας σχετικά νέος τρόπος πρόληψης της HIV λοίμωξης για τους ανθρώπους που δεν έχουν τον ιό. Ένα χάπι PrEP κάθε μέρα ουσιαστικά μειώνει έως και εξαφανίζει τις νέες μολύνσεις από τον ιό HIV μεταξύ όσων τα λαμβάνουν. Ωστόσο, για διάφορους λόγους, οι άνθρωποι που διατρέχουν τον υψηλότερο κίνδυνο δεν λαμβάνουν τα χάπια τακτικά. Το 2021 έγινε διαθέσιμη μια έκδοση της PrEP που χορηγείται μία φορά κάθε δύο μήνες, η οποία όμως έχει υψηλό κόστος και οι άνθρωποι που διατρέχουν τον υψηλότερο κίνδυνο έδειξαν περιορισμένο ενδιαφέρον.

Η λενακαπαβίρη είναι ένα νέο είδος PrEP που χαρακτηρίστηκε ως «η επανάσταση της χρονιάς για το 2024» από το περιοδικό Science. Τα σημερινά φάρμακα κατά του HIV στοχεύουν ένζυμα που εμπλέκονται στον πολλαπλασιασμό του ιού. Όμως, η

λενακαπαβίρη στοχεύει το εξωτερικό περίβλημα του ιού (καψίδιο), προσκολλώντας και σκληραίνοντας το, γεγονός που τελικά παρεμποδίζει την ικανότητα του ιού να εισέλθει στον πυρήνα του κυττάρου, όπου χρειάζεται να βρίσκεται για να πολλαπλασιαστεί. Συγκεκριμένα, η λενακαπαβίρη είναι ένας εκλεκτικός αναστολέας πολλαπλασίων σταδίων της λειτουργίας του καψιδίου του ιού, ο οποίος δεσμεύεται απευθείας στην περιοχή διασύνδεσης των υπομονάδων της πρωτεΐνης καψιδίου και αναστέλλει τον πολλαπλασιασμό του HIV επηρεάζοντας τα πολλαπλά, βασικά βήματα του κύκλου ζωής του ιού.

Δύο κλινικές δοκιμές που δημοσιεύθηκαν το 2024 έδειξαν ότι μια ένεση λενακαπαβίρης προστατεύει τους ανθρώπους για τουλάχιστον έξι μήνες - και η εταιρεία που παρασκευάζει το φάρμακο σχεδιάζει να δοκιμάσει αν μια μόνο ένεση μπορεί να διαρκέσει ένα ολόκληρο έτος.

3.1.2 ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΠΟ ΧΟΙΡΟΥΣ

Η «ξενομεταμόσχευση», η μεταμόσχευση δηλαδή οργάνων από ζώα στον άνθρωπο, αποτελεί ένα ερευνητικό πεδίο για δεκαετίες, και υπόσχεται να αποτελέσει μία από τις λύσεις για την έλλειψη οργάνων για μεταμόσχευση. Τέτοιες προσπάθειες μεταμόσχευσης οργάνων ζωικής προέλευσης στον άνθρωπο έχουν πραγματοποιηθεί στο παρελθόν.

Χειρουργοί του Γενικού Νοσοκομείου της Μασαχουσέτης των ΗΠΑ πραγματοποίησαν το Μάρτιο του 2024 την πρώτη στον κόσμο μεταμόσχευση γενετικά τροποποιημένου νεφρού χοίρου σε ζωντανό άνθρωπο. Κατά τη διάρκεια μιας τετράωρης επέμβασης, μια χειρουργική ομάδα συνέδεσε τα αιμοφόρα αγγεία και τον ουρητήρα του χοίρειου νεφρού - τον αγωγό

που μεταφέρει τα ούρα από το νεφρό στην ουροδόχο κύστη - με εκείνα ενός 62χρονου άνδρα που ζούσε με νεφρική νόσο τελικού σταδίου. Ωστόσο, ο ασθενής απεβίωσε περίπου δύο μήνες αργότερα, χωρίς όμως να υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτό ήταν αποτέλεσμα της μεταμόσχευσης, σύμφωνα με το Γενικό Νοσοκομείο της Μασαχουσέτης. Οι ερευνητική ομάδα δήλωσε ότι κατά τη διάρκεια της φροντίδας του ασθενούς αντλήθηκε γνώση σχετικά με τον καλύτερο τρόπο παροχής φροντίδας, όταν χρησιμοποιούνται ζωικά όργανα για μεταμοσχεύσεις, με την ελπίδα να γίνει η θεραπεία ευρύτερα διαθέσιμη σε ασθενείς που περιμένουν για ένα νέο όργανο.

3.1.3 ΓΟΝΙΔΙΑΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΑ ΤΗΝ ΑΚΟΗ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα μιας κλινικής δοκιμής που δημοσιεύθηκαν στο ιατρικό περιοδικό The Lancet αποκαταστάθηκε η ακοή σε παιδιά με κληρονομική κώφωση χάρη σε ένα είδος γονιδιακής θεραπείας.

Οι ερευνητές από το εξειδικευμένο νοσοκομείο Mass Eye and Ear στη Βοστώνη εξέτασαν έξι παιδιά που έπασχαν από μια μορφή γενετικής κώφωσης που ονομάζεται DFNB9, η οποία προκαλείται από μια γονιδιακή μετάλλαξη που παρεμποδίζει τη μετάδοση των ηχητικών σημάτων από το αυτί στον εγκέφαλο. Η γονιδιακή θεραπεία περιλάμβανε τη χρήση ενός ανενεργού ιού που έφερε μια λειτουργική έκδοση του γονιδίου, η οποία εισάχθηκε στο εσωτερικό του

αυτιού των έξι παιδιών. Μετά από 26 εβδομάδες, πέντε από τα έξι παιδιά απέκτησαν ακοή και μπορούσαν να διεξάγουν ακόμη και «κανονική συνομιλία».

Έως τώρα για τα παιδιά που πάσχουν από αυτή τη γενετική απώλεια ακοής, η μόνη θεραπευτική επιλογή είναι ένα κοχλιακό εμφύτευμα. Ωστόσο, η γονιδιακή αυτή θεραπεία αίρει τους περιορισμούς των κοχλιακών εμφυτευμάτων, και μάλιστα ανοίγει διόδους για τη γονιδιακή θεραπεία και για άλλους τύπους γενετικής απώλειας ακοής.

3.1.4 Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΒΑΝΤΙΚΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Η κβαντική υπολογιστική έχει εξελιχθεί γρήγορα σε έναν από τους πιο συναρπαστικούς και πολυά υποσχόμενους τομείς της τεχνολογίας. Πλησιάζει όλο και περισσότερο σε πρακτικές εφαρμογές που θα μπορούσαν να φέρουν επανάσταση σε κλάδους από την κρυπτογραφία έως την ανακάλυψη φαρμάκων. Το 2024 ήταν μια χρονιά σημαντικής προόδου σε αυτόν τον τομέα, με σημαντικές ανακαλύψεις που μας φέρνουν πιο κοντά στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων της.

Μια από τις πιο κρίσιμες προκλήσεις στην κβαντική υπολογιστική ήταν ανέκαθεν η διατήρηση της σταθερότητας των qubits - των βασικών μονάδων της κβαντικής πληροφορίας. Το 2024 οι ερευνητές σημείωσαν αξιοσημείωτη πρόοδο στις τεχνικές διόρθωσης σφαλμάτων, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη σταθεροποίηση των qubits και τη μείωση των σφαλμάτων που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια των κβαντικών υπολογισμών. Εταιρείες και ερευνητικά ιδρύματα που ασχολούνται με την κβαντική υπεροχή - το σημείο στο οποίο ένας κβαντικός υπολογιστής μπορεί να λύσει ένα πρόβλημα που δεν μπορούν να λύσουν οι κλασικοί υπολογιστές- ανακοίνωσαν νέα ορόσημα στον τομέα αυτό. Ενώ εξακολουθεί να υπάρχει συζήτηση σχετικά με το τι συνιστά πραγματική κβαντική υπεροχή, οι τελευταίες επιδείξεις έδειξαν ότι οι κβαντικοί υπολογιστές αντιμετωπίζουν όλο και πιο πολύπλοκα

προβλήματα, ξεπερνώντας τους αντίστοιχους κλασικούς υπολογιστές σε συγκεκριμένες εργασίες, όπως πολύπλοκες προσομοιώσεις και προβλήματα βελτιστοποίησης. Η ανάπτυξη των κβαντικών αλγορίθμων σημείωσε πρόοδο, με τους νέους αλγόριθμους να αξιοποιούν τις μοναδικές δυνατότητες των κβαντικών υπολογιστών, προσφέροντας τη δυνατότητα να επιλύονται προβλήματα σε τομείς όπως η κρυπτογραφία, η επιστήμη των υλικών και η μηχανική μάθηση πιο αποτελεσματικά από ποτέ.

Η κβαντική υπολογιστική γίνεται σταδιακά πιο προσιτή, χάρη στην επέκταση των υπηρεσιών κβαντικού νέφους (cloud) που προσφέρονται από τεχνολογικούς κολλοσσούς που έχουν εισαγάγει πιο ισχυρούς κβαντικούς επεξεργαστές, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις και τους ερευνητές να πειραματιστούν με τον κβαντικό υπολογισμό, χωρίς να χρειάζεται να κατασκευάσουν και να συντηρήσουν το δικό τους κβαντικό υλικό. Αυτές οι υπηρεσίες διευκολύνουν τους οργανισμούς να διερευνήσουν εφαρμογές κβαντικής πληροφορικής σε πραγματικό πλαίσιο, επιταχύνοντας την καινοτομία σε όλους τους κλάδους.

3.2 ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

3.2.1 ΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Νομοθετικές εξελίξεις στο δίκαιο της ιατρικής υποβοηθούμενης αναπαραγωγής

Τα άρθρα 53-55 ν. 5102/2024 αναπροσάρμοσαν τους περιορισμούς στη χρήση γεννητικού υλικού τρίτων δωτών κατά την εφαρμογή των μεθόδων ιατρικής υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 9 §2 ν. 3305/2005, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 53 §1 ν. 5102/2024, το ανώτατο όριο τέκνων που μπορούν να προέρχονται από γαμέτες του ίδιου τρίτου δότη αυξάνεται -για πρώτη φορά από την έναρξη ισχύος του ν. 3305/2005- από δέκα σε δώδεκα. Συγχρόνως, σύμφωνα με τη νεοείσακτη με το άρθρο 53 §1 ν. 5102/2024 διάταξη της παραγράφου 2Α του άρθρου 9 ν. 3305/2005 από τον ανωτέρω περιορισμό εξαιρούνται οι λήπτες που είναι κάτοικοι εξωτερικού, η κατοικία των οποίων στο εξωτερικό αποδεικνύεται με δημόσιο ή άλλο επίσημο έγγραφο, αντίγραφο του οποίου παραμένει στον ιατρικό φάκελο των ληπτών, που τηρείται στις Μ.Ι.Υ.Α. και στις Τράπεζες Κρυοσυντήρησης. Ως εκ τούτου, οι περιορισμοί καταλαμβάνουν πλέον μόνο τους λήπτες με κατοικία στην Ελλάδα. Το άρθρο 53 §2 ν. 5102/2024 μάλιστα προσδίδει στις παραγράφους 2 και 2Α του άρθρου 9 ν. 3305/2005 αναδρομική ισχύ, ορίζοντας ότι αυτές εφαρμόζονται σε διαδικασίες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής για τις οποίες η δωρεά γεννητικού υλικού πραγματοποιήθηκε μετά την 14η Οκτωβρίου 2022. Παράλληλα, δυνάμει της νεοείσακτης διάταξης του εδαφίου β της παραγράφου 6 του άρθρου 53 §1 ν. 5102/2024 η Εθνική Αρχή Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής διατηρεί το δικαίωμα να αναστέλλει τη χρήση γεννητικού υλικού του ίδιου δότη ή δότριας και για μικρότερο αριθμό κυήσεων, εφόσον προκύπτει ότι έλαβαν χώρα σε γεωγραφική περιοχή της Ελλάδας με πληθυσμό κάτω των 200.000 κατοίκων και να θέτει στην ίδια περιοχή μικρότερο όριο γεννήσεων από τον ίδιο δότη ή δότρια. Τέλος, ειδική εξαίρεση στους παραπάνω περιορισμούς εισάγει το άρθρο 30Α §1 ν. 3305/2005, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 55 ν. 5102/2024. Σύμφωνα με την προαναφερθείσα μεταβατική διάταξη

τα κρυοσυντηρημένα γονιμοποιημένα ωάρια που προήλθαν από το γεννητικό υλικό δότη ή δότριας, το οποίο γονιμοποιήθηκε μέχρι και τη 13η Οκτωβρίου 2022, καθώς και οι ταυτοποιημένοι γαμέτες που περιήλθαν σε λήπτες/λήπτριες έως την ανωτέρω ημερομηνία, χρησιμοποιούνται από τους λήπτες χωρίς περιορισμό αριθμού οικογενειών, γεννήσεων και κυήσεων ανά δότη/δότρια έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 9 §2 εδ. β. ν. 3305/2005.

Σύσταση και λειτουργία Εθνικού Μητρώου Ασθενών με Νεοπλασματικές Ασθένειες

Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 83 ν. 4600/2019 εκδόθηκε η υπ. αριθμ. 6197 Υπουργική Απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2024 (ΦΕΚ Β' 950/09.02.2024), με την οποία συστάθηκε Εθνικό Μητρώο Ασθενών με Νεοπλασματικές Ασθένειες. Οι σκοποί λειτουργίας του Μητρώου είναι πολλαπλοί: (α) η καταγραφή όλων των ασθενών με νεοπλασματικές ασθένειες που διαγιγνώσκονται και αντιμετωπίζονται στην ελληνική επικράτεια· (β) η συλλογή ακριβών, αναγκαίων και πρόσφορων δεδομένων σε πραγματικές συνθήκες που θα αφορούν δημογραφικά στοιχεία των ασθενών, τον τύπο και τη σταδιοποίηση της νεοπλασίας, χαρακτηριστικά της αντιμετώπισης και της πορείας της νόσου, καθώς και στοιχεία της μονάδας/τμήματος και του θεράποντος ιατρού· (γ) η χρησιμοποίηση των συλλεχθέντων δημογραφικών στοιχείων για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τον επιπολασμό των νοσημάτων, την κατανομή ανά ηλικία, την πορεία της νόσου, την παρακολούθηση των εκβάσεων, την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια των εφαρμοζόμενων θεραπειών· (δ) η εκτίμηση της χρήσης των υπηρεσιών υγείας και η αποτελεσματικότερη οργάνωσή τους· (ε) η ολοκληρωμένη καταγραφή των ασθενών που πάσχουν από νεοπλασματικές ασθένειες· (στ) η παροχή στο επιστημονικό δυναμικό της δυνατότητας διαχείρισης και παρακολούθησης των συγκεκριμένων ασθενών σε όλη την επικράτεια.

(ζ) η δυνατότητα καταγραφής όλων των απαραίτητων ιατρικών δεδομένων που σχετίζονται με την επιβεβαίωση της διάγνωσης των ασθενών βάσει των επιστημονικών κριτηρίων ένταξής τους στο Μητρώο· (η) η δυνατότητα περιοδικής καταγραφής και παρακολούθησης των δεικτών και παραμέτρων που κρίνονται απαραίτητες για την ανάλυση της πορείας των ασθενών· (θ) η συλλογή ανωνυμοποιημένων δεδομένων για έρευνα, με δυνατότητα πρόσβασης της επιστημονικής κοινότητας σε αυτά, μετά από αιτιολογημένο αίτημα· (ι) η πρόταση και η υλοποίηση επιλέξιμων δράσεων για την πρόληψη, την παρακολούθηση, τη διάγνωση και τη θεραπεία του καρκίνου εντός της ελληνικής επικράτειας.

Θέσπιση Κώδικα Δεοντολογίας Νοσηλευτών

Με την υπ' αριθμ. Γ6α/Γ.Π. 34397 Απόφαση του Υφυπουργού Υγείας της 22^{ης} Οκτωβρίου 2024 (ΦΕΚ Β' 6002/30.10.2024) τέθηκε σε ισχύ ο Κώδικας Δεοντολογίας Νοσηλευτών. Ο Κώδικας αποτελεί το σύνολο αρχών, αξιών και κανόνων, που διέπουν τη σχέση των νοσηλευτών/τριών με τους/τις λήπτες/τριες των υπηρεσιών υγείας και τους λοιπούς παρόχους υπηρεσιών υγείας, κατά την άσκηση του νοσηλευτικού επαγγέλματος. Σκοπός του Κώδικα είναι η καθιέρωση ενιαίων και ομοιόμορφων κανόνων που διέπουν την άσκηση του νοσηλευτικού επαγγέλματος και διασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή απόδοσή του, με γνώμονα την αρχή της ισότητας, τα χρηστά ήθη και την επαγγελματική ευθύνη

3.2.2 ΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Έκδοση Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2024/1689 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την Τεχνητή Νοημοσύνη

Ο Κανονισμός διαρθρώνεται σε 113 άρθρα και συνοδεύεται από 13 Παραρτήματα. Η γενική ημερομηνία θέσης του σε ισχύ είναι η 2 Αυγούστου 2026, με εξαίρεση ορισμένα μέρη του που είτε έχουν τεθεί ήδη σε ισχύ στις 2 Φεβρουαρίου 2025 είτε θα τίθενται τμηματικά σε ισχύ στις 2 Αυγούστου 2025 και στις 2 Αυγούστου 2027. Σκοπός του Κανονισμού είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, με τη θέσπιση ενός ενιαίου νομικού πλαισίου, ιδίως για την ανάπτυξη, τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης («συστήματα ΤΝ») εντός της Ένωσης, κατά τρόπο σύμφωνο με τις αξίες της Ένωσης, η προώθηση της υιοθέτησης ανθρωποκεντρικής και αξιόπιστης ΤΝ, η παράλληλη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας, της ασφάλειας, των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε.,

συμπεριλαμβανομένης της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και της περιβαλλοντικής προστασίας από τις επιζήμιες συνέπειες των συστημάτων ΤΝ στην Ένωση, και η στήριξη της καινοτομίας.

Αναθεώρηση της Διακήρυξης του Ελσίνκι «Ηθικές Αρχές για την Ιατρική Έρευνα με τη συμμετοχή ανθρώπων»

Η Διακήρυξη του Ελσίνκι «Ηθικές Αρχές για την Ιατρική Έρευνα που αφορά ανθρώπινα υποκείμενα» πρωτουιοθετήθηκε τον Ιούνιο 1964 κατά τη 18^η Γενική Συνέλευση της Παγκόσμιας Ιατρικής Ένωσης, η οποία έλαβε χώρα στο Ελσίνκι της Φινλανδίας. Πρόκειται για τον πιο επιδραστικό Κώδικα Ηθικής Δεοντολογίας, που κατευθύνει την ιατρική έρευνα εδώ και έξι δεκαετίες. Τον Οκτώβριο 2024 η 75^η Γενική Συνέλευση της Παγκόσμιας Ιατρικής Ένωσης, η οποία συμπτωματικά πραγματοποιήθηκε ξανά στο Ελσίνκι, αποφάσισε τη δέκατη κατά σειρά αναθεώρηση της Διακήρυξης. Η επικαιροποίηση αυτή σηματοδοτεί καταρχάς συμβολικές αλλαγές σε επίπεδο ορολογίας: αφενός ο

λιγότερο φορτισμένος όρος “human participants” έχει αντικαταστήσει τον όρο “human subjects” τόσο στον τίτλο όσο και στο κείμενο, αφετέρου ο πληρέστερος και ευρέως χρησιμοποιούμενος όρος «ελεύθερη και ενημερωμένη συγκατάθεση» έχει εκτοπίσει τον όρο «ενημερωμένη συγκατάθεση».

Περαιτέρω, με την πρόσφατη αναθεώρηση δίδεται έμφαση στις έννοιες της επιστημονικής ακεραιότητας και της περιβαλλοντικής αειφορίας κατά το σχεδιασμό και διεξαγωγή της ιατρικής έρευνας, ενώ υπογραμμίζεται η ανάγκη συμπερίληψης υποεκπροσωπούμενων και ευάλωτων πληθυσμών στην ιατρική έρευνα.

Τέλος, με δεδομένη την εκρηκτική ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης, αξιοσημείωτη είναι η για πρώτη φορά ρητή σύνδεση της Διακήρυξη του Ελσίνκι με τη Διακήρυξη της Ταϊπέι της Παγκόσμιας Ιατρικής Ένωσης «Ηθικοί προβληματισμοί σχετικά με τις Ιατρικές Βάσεις Δεδομένων και τις Βιοτράπεζες» (2002).

Έλεγχος περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην αναπαραγωγική υγεία

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Ανθρώπινες Αναπαραγωγής και Εμβρυολογίας (ESHRE), η οποία δημοσίευσε οκτώ Συστάσεις, πρέπει να αναληφθεί πολιτική και νομοθετική δράση για τη μείωση των επιπτώσεων των περιβαλλοντικών παραγόντων στην αναπαραγωγική υγεία. Σε αυτές περιλαμβάνεται έκκληση για μια πανευρωπαϊκή ψηφιακή πλατφόρμα για τη συλλογή δεδομένων παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην αναπαραγωγική υγεία, καθώς και έκκληση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση να επικαιροποιήσει τους σχετικούς κανονισμούς για τα χημικά προϊόντα, ώστε να ελαχιστοποιήσει την έκθεση σε επιβλαβείς ουσίες και να προχωρήσει περαιτέρω με τα αποτελέσματα του μετρισμού της κλιματικής αλλαγής.

Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή

Το Βατικανό δημοσίευσε την έκθεση Dignitas Infinita με την οποία καταδικάζει τη μέθοδο της παρένθετης μητρότητας, θεωρώντας ότι το δικαίωμα του παιδιού να γεννηθεί «με αξιοπρέπεια» από τους φυσικούς γονείς υπερτερεί σε σχέση με το δικαίωμα δημιουργίας

οικογένειας. Ο Πάπας είχε ήδη εκφράσει τη θέση ότι η μέθοδος οδηγεί σε εκμετάλλευση γυναικών.

Η Ιταλία, εξάλλου, κατέστησε παράνομο για τα ζευγάρια να προσφεύγουν σε παρένθετη μητρότητα στο εξωτερικό. Όσοι παραβιάζουν το νόμο αντιμετωπίζουν ποινή φυλάκισης έως και δύο ετών και πρόστιμα έως και 1 εκατ. ευρώ. Κατά τους επικριτές του, ο νόμος που εισήγαγε η κυβέρνηση Μελόνι, στοχεύει τα ζευγάρια ΛΟΑΤ τα οποία δεν επιτρέπεται να υιοθετήσουν ή να προσφύγουν σε εξωσωματική γονιμοποίηση στην Ιταλία.

Στη Βρετανία πρόκειται να εισαχθεί νόμος που θα επιτρέπει τη δωρεά σπέρματος και ωαρίων από οροθετικά πρόσωπα που όμως δεν μεταδίδουν τον HIV, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε ΙΥΑ ομόφυλων ζευγαριών.

Στην Ινδία το ανώτατο δικαστήριο έδωσε άδεια σε ζευγάρια να χρησιμοποιήσουν σπέρμα του νεκρού γιού τους για τεκνοποιία, μέσω παρένθετης μητρότητας. Ο δότης είχε καταψύξει το σπέρμα του, καθώς έπρεπε να υποβληθεί σε χημειοθεραπείες που οδηγούν σε στειρότητα. Πριν πεθάνει, είχε εκφράσει την επιθυμία να αποκτήσει παιδιά.

Υποβοηθούμενη αυτοκτονία

Στη Βρετανία η άσκηση πίεσης σε κάποιον να δώσει τέλος στη ζωή του θα αποτελεί έγκλημα που θα τιμωρείται με φυλάκιση έως και 14 ετών, σύμφωνα με την προτεινόμενη νομιμοποίηση της υποβοηθούμενης αυτοκτονίας. Η νέα νομοθεσία ορίζει ότι θα είναι παράνομο να χρησιμοποιείται «ανεντιμότητα, εξαναγκασμός ή πίεση», για να ωθείται κάποιος να ζητά υποβοήθηση σε αυτοκτονία. Θα καταστεί επίσης αδίκημα να εξαναγκαστεί κάποιος να πάρει τη θανατηφόρα δόση φαρμάκου που παρέχεται για εγκεκριμένες εφαρμογές.

Ακούσια θεραπεία

Στον Καναδά και τις ΗΠΑ υπάρχει συζήτηση σχετικά με νομοθεσία που επιτρέπει την ακούσια θεραπεία, όταν κάποιος με εξαρτήσεις αποτελεί κίνδυνο για τον εαυτό του ή τους άλλους, αλλά δεν θέλει -ή δεν μπορεί- να συναινέσει σε θεραπευτική αγωγή. Στις ΗΠΑ έχουν ιδρυθεί ειδικές μονάδες ακούσιας θεραπείας, όπου

φιλοξενούνται πρόσωπα που αντιμετωπίζουν παρόμοιο πρόβλημα, έως την ολοκλήρωση της αγωγής στην οποία υποβάλλονται.

Άμβλωση

Η Λουιζιάνα θα γίνει η πρώτη πολιτεία στις ΗΠΑ που θα κατηγοριοποιήσει δύο ευρέως χρησιμοποιούμενα χάπια άμβλωσης ως «ελεγχόμενες επικίνδυνες ουσίες». Οι αντίπαλοι αυτής της πολιτικής υποστηρίζουν ότι η ταξινόμηση αυτή θα μπορούσε να έχει καταστροφικές επιπτώσεις σε μια πολιτεία που έχει ήδη καθιερώσει σχεδόν πλήρη απαγόρευση των αμβλώσεων και παρουσιάζει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά μητρικής θνησιμότητας στη χώρα. Οι γιατροί φοβούνται ότι η νέα ταξινόμηση θα προκαλέσει καθυστερήσεις στην πρόσβαση σε αυτά τα φάρμακα, ακόμη και όταν είναι αναγκαία για την προστασία της υγείας της εγκύου από προβληματική κύηση.

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Η Επιτροπή έχει προγραμματίσει τις εξής μελλοντικές δράσεις:

1. Διατύπωση Γνώμης για τη διαμόρφωση ηθικής διακυβέρνησης της χρήσης Τεχνητής Νοημοσύνης (α) στη Δημόσια Διοίκηση και (β) στην εργασία (από κοινού με την Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων Ανθρώπου).
2. Διατύπωση Σύστασης για τον έλεγχο δεοντολογίας της εγχώριας αγοράς τυχερών παιγνίων και εταιρειών στοιχηματισμού.
3. Επεξεργασία παραδοσιακών θεμάτων Βιοηθικής, όπως η ευθανασία και οι μεταμοσχεύσεις.
4. Παρουσίαση και διάχυση αποτελεσμάτων πρωτότυπης ερευνητικής δραστηριότητας.
5. Ενεργητική συμμετοχή στην ευρωπαϊκή συζήτηση περί θεμάτων Βιοηθικής και Τεχνοηθικής, διαμορφώνοντας δίκτυα διαλόγου και συνεργασίας με ομόλογες Επιτροπές άλλων χωρών.
6. Προκήρυξη 3^{ου} Πανελληνίου μαθητικού διαγωνισμού για τη Βιοηθική και την Τεχνοηθική, σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».

Ελληνική Δημοκρατία
**Εθνική Επιτροπή
Βιοηθικής & Τεχνοηθικής**

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΟΗΘΙΚΗΣ

Νεοφύτου Βάμβα 6, Τ.Κ. 10674, Αθήνα
Τηλ.: 210- 8847700, Φαξ: 210- 8847701

E-mail: secretariat@bioethics.gr
url: www.bioethics.gr